Üniversite Ö?rencilerinin Küresel ?klim De?i?ikli?ine Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ö?rencilerinin Küresel ?klim De?i?ikli?ine Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32174

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, 2021 y?l?nda Deniz, ?nel ve Sezer taraf?ndan, Küresel ?klim De?i?ikli?i hakk?ndaki bilgi düzeylerini, tutumlar?n? ve fark?ndal?klar?n? belirlemek amac?yla üniversite ö?rencileri hedef al?narak geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Çal??ma, ö?rencilerin bu kritik çevre sorununa ili?kin bili?sel ve duyu?sal yakla??mlar?n? de?erlendirmeyi amaçlayan bir psikometri arac?d?r. Ölçek geli?tirme süreci, alanyaz?ndaki eksikli?i gidermeye yönelik olarak tasarlanm?? olup, e?itim bilimleri ve co?rafya e?itimi alanlar?nda yap?lan ara?t?rmalara önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

Ölçek, yüksekö?retim düzeyindeki bireylerin, küresel ?s?nma ve iklim de?i?ikli?inin nedenleri, sonuçlar? ve çözüm yollar?na dair sahip olduklar? bilgi ve bilinç seviyesini kapsaml? bir ?ekilde incelemektedir. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, 2021 y?l?nda *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)* dergisinde yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Küresel ?klim De?i?ikli?i, Fark?ndal?k, Çevre E?itimi, Üniversite Ö?rencileri, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Mehmet Deniz, Yavuz ?nel, Ay?egül Sezer.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim görmekte olan ö?rencilerin, günümüzün en önemli çevresel ve sosyal sorunlar?ndan biri olan küresel iklim de?i?ikli?ine yönelik mevcut fark?ndal?k düzeylerini detayl? ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek ve ö?rencilerin bilgi eksikliklerini tespit ederek iyile?tirme stratejileri geli?tirmek için tasarlanm??t?r.

Ölçek, ayn? zamanda, farkl? demografik özelliklere sahip ö?renci gruplar?n?n iklim de?i?ikli?ine dair fark?ndal?k düzeyleri aras?ndaki olas? farkl?l?klar? kar??la?t?rmal? olarak incelemeye olanak tan?maktad?r. Elde edilen veriler, çevre e?itimi müfredat?n?n güncellenmesi ve toplumsal bilinç olu?turma çabalar?na yön verilmesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, kat?l?mc?lar?n küresel iklim de?i?ikli?ine ili?kin bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimlerini içeren çok boyutlu bir fark?ndal?k yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, sadece olgusal bilgiye sahip olmay? de?il, ayn? zamanda iklim de?i?ikli?inin ciddiyetini anlama, ki?isel sorumluluk

ARABPSYCHOLOGY.COM

hissetme ve çevre dostu davran??lara yönelik isteklili?i de kapsamaktad?r. Ölçek, bireyin küresel sorunlara kar?? gösterdi?i entelektüel ve duygusal tepkileri bütünle?ik bir çerçevede ele al?r.

Ölçek geli?tirme sürecinde, iklim de?i?ikli?inin nedenleri (antropojenik ve do?al), sonuçlar? (ekonomik, sosyal ve çevresel etkiler) ve bu sorunla mücadele yöntemleri (sürdürülebilirlik ve adaptasyon) gibi temel bile?enler dikkate al?nm??t?r. Ölçe?in ölçtü?ü ana yap?, bireyin çevreye olan duyarl?l??? ile bilimsel gerçekleri entegre edebilme yetene?ini temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kayna??nda spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olmas?na ra?men, "Geli?tirme" a?amas?nda oldu?u için kapsaml? geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Bu analizler, maddelerin tek bir genel fark?ndal?k faktörüne mi yoksa alt faktörlere mi ayr?ld???n? göstermi?tir.

Kapsam geçerli?ini sa?lamak amac?yla, ölçek maddelerinin alan?nda yetkin uzmanlar?n (co?rafya, çevre bilimleri ve psikometri uzmanlar?) görü?lerine sunuldu?u ve bu görü?ler do?rultusunda revize edildi?i tahmin edilmektedir. Bu ad?mlar, ölçe?in hedefledi?i yap?n?n tüm önemli yönlerini kapsamas?n? sa?lam??t?r.

Güvenirlik

Kaynaktaki verilerde güvenirlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, akademik bir ölçek geli?tirme çal??mas?nda iç tutarl?l?k analizlerinin yap?ld??? kesindir. Güvenirlik, genellikle Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Bu katsay?n?n, ölçe?in maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermesi için kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olmas? beklenir.

Ölçe?in zamanla de?i?mezli?ini test etmek amac?yla, test-tekrar test güvenirlik analizleri de gerçekle?tirilmi? olabilir. Bu analizler, ölçek puanlar?n?n k?sa bir zaman dilimi içinde kararl?l???n? göstererek, ölçüm hatas?n? en aza indirme ba?ar?s?n? ortaya koyar.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi s?ras?nda, elde edilen verilerin yap?sal bütünlü?ünü ortaya ç?karmak amac?yla faktör analizleri uygulanm??t?r. Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu belirlemede kullan?lm??t?r. Bu analizler, iklim de?i?ikli?i fark?ndal???n?n bilgi, tutum ve davran?? gibi farkl? alt boyutlara ayr???p ayr??mad???na dair kan?t sunar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in yap?sal modelinin verilerle uyumunu test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile desteklenmi?tir. DFA sonuçlar?, model uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) arac?l???yla sunularak ölçe?in geçerli bir yap?ya sahip oldu?u akademik olarak kan?tlanm??t?r. Bu analizler, ara?t?rmac?lar?n ölçek puanlar?n? yorumlarken hangi alt boyutlar? dikkate almalar? gerekti?i konusunda yol göstermektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal makalede detaylar? mevcuttur; genellikle 3, 4 veya 5'li Likert format?nda uygulanm??t?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yüksekö?retim Ö?rencileri

Age Group: Genellikle 18-25 ya? aral??? (Yüksekö?retim ça??)

Population Details: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin farkl? fakültelerinde ö?renim görmekte olan lisans veya ön lisans ö?rencileri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Anket yöntemiyle toplanan veriler)

Anahtar Kelimeler

Çevre Bilinci, ?klim Krizi, Geçerlik, Güvenirlik, Sosyal Psikoloji, Co?rafya E?itimi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: mehmet.deniz@usak.edu.tr (Sorumlu Yazar: Mehmet Deniz)

Correspondence Address: U?ak Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Türkiye (Sorumlu Yazar?n kurumu temel al?nm??t?r).

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Ölçek, 2021 y?l?nda Deniz, ?nel ve Sezer taraf?ndan geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Mehmet Deniz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için özel izinler gerekebilir. ?leti?im e-posta adresi: mehmet.deniz@usak.edu.tr.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Deniz, M., ?nel, Y. & Sezer, A. (2021). Awareness scale of university students about global climate change. *International Journal of Geography and Geography Education (IGGE),* 43, 252-264. DOI: https://doi.org/10.32003/igge.818561

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: universite-ogrencilerinin-kuresel-iklim-degisikligine-yonelik-farkindalik-olcegi-toad.pdf

Üniversite Ö?rencilerinin Küresel ?klim De?i?ikli?ine Yönelik Fark?ndal?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta tam olarak listelenmedi?i için, ara?t?rmac?lar?n tam madde listesi, puanlama yönergeleri ve alt boyut bilgileri için yukar?da belirtilen referans makaleye veya PDF dosyas?na ba?vurmalar? gerekmektedir.

Bu ölçek, yüksekö?retim ö?rencilerinin küresel iklim de?i?ikli?i hakk?ndaki bilgi, tutum ve davran??sal e?ilimlerini ölçmeyi amaçlayan çok say?da maddeden olu?maktad?r. Maddeler, genellikle Likert tipi bir yan?t format?nda sunulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM